

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/3555,Sesja-popularnonaukowa-Zbrodnie-popelnione-przez-zolnierzy-niemieckich-we-wrzesn.html>
2021-05-13, 05:14

Sesja popularnonaukowa „Zbrodnie popełnione przez żołnierzy niemieckich we wrześniu 1939 r. na obszarze powiatów sieradzkiego i wieluńskiego” - Złoczew, 3 września 2009

W dniu 3 września 2009 r. w Złoczewie odbyły się uroczystości poświęcone 70. rocznicy spalenia Złoczewa i zamordowania około 200 mieszkańców miasta oraz okolicznych miejscowości przez żołnierzy niemieckich w dniach 3 i 4 września 1939 roku. Obchody rozpoczęła sesja popularnonaukowa „Zbrodnie popełnione przez żołnierzy niemieckich we wrześniu 1939 r. na obszarze powiatów sieradzkiego i wieluńskiego”, która miała miejsce w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Złoczewie przy ul. Szerokiej 1/7. Udział w sesji wzięli przedstawiciele władz wojewódzkich, powiatowych, Miasta Złoczewa, Instytutu Pamięci Narodowej, Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych, Klub Historyczny im. gen. Stefana Roweckiego „Grota” w Sieradzu, a także wszyscy uczniowie Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Złoczewie.

foto #1

foto #2

foto #3

foto #4

Podczas sesji referaty wygłosili m.in. Antoni Galiński, pracownik Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Łodzi, oraz Józef Szubzda, wiceprzewodniczący Klubu Historycznego im. gen. Stefana Roweckiego „Grota” w Sieradzu. Przewodniczył obradom dr Janusz Wróbel, historyk z Oddziałowego Biura Edukacji Publicznej w Łodzi.

Uroczystości rocznicowe objęte są

honorowym patronatem wojewody łódzkiego Jolanty Chełmińskiej, jak również dyrektora Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Łodzi – Marka Drużki.

W trakcie sesji podjęto uchwałę o następującej treści:

„Biorąc pod uwagę ogrom mordów i zniszczeń, dokonanych w dniach 3–4 września 1939 roku w Złoczewie przez żołnierzy niemieckich z 17. Dywizji Piechoty, dowodzonej przez gen. mjr. Herberta Locha i SS-manów z jednostki SS-Leibstandarte Adolf Hitler, dowodzonej przez SS-Obergruppenführera Josefa „Seppa” Dietricha, apelujemy do Burmistrza Miasta Złoczewa o podjęcie starań – w porozumieniu z Wojewódzkim Komitetem Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa w Łodzi – zmierzających do upamiętnienia ofiar tej zbrodni tablicą pamiątkową, z wyszczególnieniem na niej nazwisk osób zamordowanych oraz wskazaniem sprawców zbrodni”.

W imieniu uczestników sesji pod uchwałą podpisy złożyli: dr Janusz Wróbel – główny specjalista w Instytucie Pamięci Narodowej Oddział w Łodzi, Eugeniusz Wieczorek – prezes Zarządu Okręgowego Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych w Sieradzu, Antoni Firlit – prezes Zarządu Klubu Historycznego im. gen. S. Roweckiego „Grotę” w Sieradzu oraz Jadwiga Pędziwiatr – dyrektor Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Złoczewie. Tekst uchwały przesłano do Antoniego Kucharskiego, Burmistrza Miasta Złoczewa oraz do Wojewody Łódzkiego Jolanty Chełmińskiej, przewodniczącej Wojewódzkiego Komitetu Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa w Łodzi.

1 września 1939 roku to początek tragicznych wydarzeń II wojny światowej. W tym samym czasie, gdy niemieckie pociski z pancernika Schleswig-Holstein trafiły w Westerplatte, w Złoczewie około godziny 5.00 rano dały się słyszeć odgłosy detonacji bomb. Chwilę później na niebie pojawił się ogień – to płonął bezbronny Wieluń.

Przypomnijmy, że około 15 kilometrów za tym miastem była granica polsko-niemiecka. Złoczew leżał więc w pasie nadgranicznym. W tym też czasie, 1 września 1939 roku, przez Stolec, ale i Złoczew i dalej w kierunku Sieradza, przelewała się fala uciekinierów, którzy na furmankach, rowerach czy też pchając ręczne wózki, uciekali na wschód. Wszyscy byli niemiłosiernie zmęczeni i przerażeni. Dla Złoczewa to, co najgorsze, miało nadejść 3 i 4 września 1939 roku. Wojska niemieckie w bestialski sposób spaliły Złoczew, Bujnow, Stolec, zamordowały wielu bezbronných ludzi, zwłaszcza starszych.

Podczas pożaru spłonęły w Złoczewie 243 budynki mieszkalne i gospodarcze, czyli około 80 proc. zabudowy miasta. Sceneria podpalonego przez Wehrmacht Złoczewa była wykorzystana jako tło hitlerowskiej kroniki wojennej, wyświetlanej w pierwszym tygodniu wojny w kinach III Rzeszy.